

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben féltévre 6 K, negyedévre 3 K, — f.
Vidéken „ 9 K, „ 4 K, 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamprecht-palota, földszint az udvarban.

Lefokozott százados.

Közlegény lett.

A katonai perrend korhadt. Rég megérett, hogy modern jogszolgáltatást ültessenek a helyébe. A vádlott, híján minden védelemnek és ha másként volna, a függelemsértő alanyát nem végzi ki oly zordsággal, aminővel kivégezte Mihalovics Géza honvéd huszár-százados.

Nem a börtönbüntetés jelenti az ítélet zordságát. A lefokozás, amely a huszár-százados közlegénysorba taszítja s amely súlyosabb halálos ítéletnél, hozza mozgásba a polgári kosztos nevelt emberek szívét.

Megkérdezzük: csakugyan halálosan sértetett-e meg a hadsereg fegyelmezettségének biztonsága azzal, hogy Mihalovics Géza huszár-százados, béke idején, nem teljesítette a kapott parancsot s nem utazott nyomban Tapolcsányba, hanem Bécsbe, ahol azt hitte, hogy a

függelemsértés differenciáit el tudja intézni s mint bünbocsánatot nyert férfi térhet vissza állomás helyére.

Az a bolond gondolat támadt: hátha a parancs keltezése napján hóvihár dul és Tapolcsánba vonat nem indul? Hátha: Mihalovics Gézát kezelő orvosa riasztotta konzultációra valamelyik bécsi professzorhoz? Hátha: Mihalovics Géza nem tesz őszinte, egyenes és katonás vallomást, hanem existenciája védelmében ilyen és hasonló kibuvókat keres?

Ismételjük: nem a büntetés mellőzéséről lehet szó, hanem a mértékéről. És az a hitünk, hogy egy megtévedt, de nem bünös ember sorsáról enyhébb ítéletet mond majd a legfőbb hadurnak kegyelmi törvénye.

Az adójavaslatok.

Budapest, március 11.

Mióta az adójavaslatokat tárgyalják, ma volt a legunalmasabb ülése a képviselő-

háznak. A javaslattal sietnek, felhasználják Polónyi Géza betegségét arra, hogy végezzenek. Polónyi tudniillik minden szakasz-nál fel szokott szólalni és ez által huzza a vitát.

Ma Polónyi szerepét legnagyobb el-lensége, Vázsonyi Vilmos vette át, aki felváltva Mezőfi Vilmossal ajánl módosítást az egyes szakaszokhoz, amihez természetesen a miniszterelnök nem járul hozzá és a Ház a javaslatot a pénzügyi bizottság szövege-zése szerint fogadta el.

A néppártiak a Duna felé eső folyo-són bujtak össze és élénken vitáztak a kongrua javaslat fölött. Apponyi ugyanis megígérte nekik, hogy az adójavaslat letár-gyalása után rögtön a kongrua javaslatot tüzik tárgyalásra, ami már teljesen elő van készítve. Az agráriusok ellenben a telepítési javaslat tárgyalását sürgetik, amelynek elő-készítése azonban a legsürgősebben is leg-alább 14 napot vesz igénybe.

Az ülés lefolyása.

Justh Gyula elnökölt az ülésen. A jövedelem adóról szóló javaslat 44. szakaszá-nál Vázsonyi Vilmos kifogásolja, hogy az adóköteles polgár köteles megengedni köny-veinek megvizsgálását, ha ezt az adókövető-

Pénteki babonák.

Európaszerte el van terjedve a babona, hogy a pénteki napnak démonikus jelentő-sége van az emberek életviszonyaira s sze-rencsét ritkán, de annál sürűbben hoznak bajt, szerencsétlenséget az emberek fejére. Ebben a tekintetben alacsony műveltségi fokon álló szegény emberek egy véleményen vannak a legtöbb előkelő, magas kultúr-szin-valon álló, felvilágosodottabb, értelmesebb férfakkal. Hiszen még Voltaire, a nagy skeptikus és a természethez való visszatérés lelkes apostola, Rousseau sem tudtak sza-badulni hatása alól.

Maga, Nagy Napoleon sem tudta ma-gát emancipálni a pénteki nap vészhozó jelentőségének babonájától. Pénteki napon elvből, soha nem indult haroba és Rossini is, a kinek vidám kedélye szemébe kacagott minden előítéletnek, hirtelen elkomo-lyodott, ha a pénteki napról kezdtek előtte beszélni. Bizonyára kellemetlen emlékei fű-ződhetek a pénteki naphoz, a melyek le-sújtó hatása alól nem szabadulhatott s ezek a régi emlékezősek érlelték benne előíté-letté a véletlen pénteki baleseteket. De bi-zonyos, hogy később már volósággal rajon-

gója lett a pénteki babonának és mintegy igazolta e balhítét azzal is, hogy éppen pénteki estén hunyta öröklétre a szemét.

Általában azt tartják, hogy pénteki napon nem tanácsos utazni, vagy házassá-got kötni. Olaszországban még a keddi na-pot is besorozták a baljóslatu dátumok so-rába. Viszont az ő-germánoknál éppen pén-tek volt Freyának, a házasságok védőasz-szonyának szentelve s a pénteki napokon kötött frigyeket áldásos reményekre jogosí-tóknak tudták.

Nagyon sok olasz vidéken nem csinál-tatnak pénteken ruhát, sőt gondosan őrkd-nek afőlött is, nehogy a szabó pénteken dolgozzék, mert az ilyen pénteken készült ruhák szűkek, rosszul szabvák, könnyen szakadnak, még e ruhák viselése is szeren-csétlenséget hozhat. Sőt vannak emberek, akik a pénteki esőt is rossz ómennek tart-ják, eltekintve attól, hogy a pénteken kez-dődő esőt nem hiszik tartósnak.

Vannak, akik még azt az esztendőt is szerencsétlenségnek mondják, amelynek első napját véletlenül péntekre tette a kalendá-rium. Kártyás emberek még a harminckét levelű bibliát sem veszik kézbe pénteki napon. Az emberek születésére is kiterjesz-

kedik a pénteki babona végzetes jelen-tősége.

Viszont Sziciliában — éppen babonás rétegekben — különös szerencsének tartják, ha valaki pénteki napon látta meg a vilá-got. Az ilyen ember állítólag védve van tűz ellen s nem lehet megverni szemmel. Atkaik feltétlenül beteljesednek. Biztos te-kintettel néznek a jövőbe s igazi hivatással érvényesítik előrelátásukat kockázatos nagy vállalkozások, vagy nagy értékeket forgató hivatalok élén. Messina Agatizza, neves szicíliai író is pénteki napon született; erre hivatkozva, sürűn eldicsekedett, hogy soha sem ismerte a félelem érzését s kísér-teties kastélyokban is nyugodtan várta a szellemek jelentkezését. A pénteken szület-tek még a pénteki boszorkányok varázsával szemben is immunisok. A legviharedzettebb boszorkány is sietve lovagol el előle seprő-paripáján.

A babona azonban más kivételt is tud a pénteki előítélet alól. Így például március első péntekje áldásos hatással van minden megnyilvánulásában a természetre s az em-beri viszonyok alakulására. Babonás vidé-keken március első péntekjén az anyák meg-nyírják gyermekeiket, úgy, hogy a hajnak

SZÉKELY HANGVERSENYE 1909. év Március hó 18-án este 8 órakor az „ARANY BIKA” disztermében.

Márkusné Szoyer Ilonka m. kir. operaház művésznője, Fráter Loránd dalköltő és Dienzl Oszkár zongoraművész közreműködésével.

Jegyek kaphatók: **Csáthy Ferencz** könyv- és zeneműkereskedésében.

„ÁBA”

Szabadalmazott **Szivarka hüvelyek** védő tokkal vagy anélkül a legjobbak. Kapható mindenütt, főképviselete: **THAISZ ARTHUR** papíráru nagykereskedésében.

bizottság elrendeli. Módosítást nyújt be arról, hogy a könyvtulajdonos tiltakozhassék a könyvvizsgálat ellen és az egyáltalán csak az ő hozzájárulásával legyen meg-ejthető.

Sándor Pál: Még szigorubb rendszabályt követel a kereskedők és iparosok érdekében. A könyv szentség, melyből az üzlettulajdonos összeköttetései, összes viszonyai kiderülnek. Azokat adócélokra megnyitni nem lehet.

Wekerle Sándor: Biztosítja a Házat, hogy a könyvvizsgálattal senkit zaklatni nem fognak. Ha a könyvtulajdonos tiltakozik a vizsgálat ellen, ezt mindenestre mellőzik. Vázsonyi módosítás ához hozzájárul.

A ház így is határozott.

A 46. szakasznál

Mezőfi Vilmos követeli, hogy az adó-követő bizottság előtt tiltakozhassék olyan tanu kihallgatása ellen, aki neki üzleti versenytársa vagy elbocsátot alkalmazottja. Eziránt módosítást nyújt be.

Sándor Pál: Hasonló szellemben terjeszt elő indítványt.

Wekerle Sándor: Hozzájárul Sándor Pál módosításához, de azzal a megszorítással, hogyha a versenytárs az adókövető bizottság tagja, őt mellőzni nem lehet.

A Ház a szakaszt Sándor Pál módosításával fogadja el.

Az 50. szakasznál

Mezőfi Vilmos kifogásolja, hogy a kincstár képviselője akkor is fölebbezhet, ha a fél megnyugodott. Vázsonyi Vilmos képzetlenségnek tartja, hogy a féltől nyomban a bizottság előtt megkövetelik a fölebbezés indoklását.

Wekerle Sándor: Nem teszi magáévá a módosításokat, mire azokat a többség is mellőzi.

Az 55. szakasznál

Vázsonyi Vilmos kifogásolja, hogy az adófelsőzlamlási bizottságban többségben vannak az államkincstár képviselői, holott az adókövető bizottságban az önkormányzatok képviselői vannak többen. Módosítást ajánl az aránytalanság megszüntetése érdekében.

bizonyos részén keresztalaku jelzés látszások. Erről a hajvágási babonáról az a hit van elterjedve, hogy egész éven át mentessé tesz a főfájástól s emellett még a haj gyorsabb növést is elősegíti. Továbbá a vértisztítást, a gyermekek bélhurutjának s egyéb más bajoknak megszüntetését is a március hó első péntekjén készített gyógyszerektől várják.

Még szerencsétlenebbnek tartják e részben nagypénteket. Aki nagypénteken bójtól, az védve van minden baj, minden kálmetlenség ellen. Utonállók nem háborgatják, rablók nem zaklatják. (Persze nem zaklatják, mert még a legelvetemedettebb ember is bizonyos babonás áhitattal tartózkodik a büntől, a vallás által vezeklése rendelt napokon!) Érdekes, hogy sok helyütt különös varázserőt tulajdonítanak a nagypénteken költött tyuktojásnak. Azoknak, akik kockázatos, veszedelmes foglalkozásba mennek: bányászoknak, buvároknak, erdőirtóknak ilyen tyuktojást adnak, hogy valamiképp baj ne érhesse őket. Viszont a selyemhernyókat csak meg kell áldani nagypénteken, hogy bő selyemtermés legyen. Azonfelül babonás emberek ezen a napon készítik el varázssitalukat a kigyómarás ellen is.

Ezek a babonák pedig hódítanak minden rétegben az emberiségnek, kulturfokozatra való tekintet nélkül. Hódítanak annál is inkább, mert senki sem bizonyíthatja be nekik, hogy ők babonások. Persze, ők azt tartják, hogy az a babonás, a ki nem hisz a — babonában!

Wekerle Sándor ellenzi ezt azzal a megokolással, hogy a felszólamlásnál nagyobb szükség van különösen a jogi szakértőkre.

A Ház a szakaszt eredeti szövegében fogadja el.

Az 58. szakasznál

Vázsonyi Vilmos kifogásolja, hogy a felebbezések esetén a felszólamlási bizottság még a fölebbezésre is rálicitálhat. **Wekerle Sándor** felszólalása után a szakasz változatlan marad.

Ezután még csak a 64. és 74. §-nál volt felszólalás és a javaslatot részleteiben is elfogadták, úgy, hogy holnap már harmadszori olvasásban tárgyalják.

Az ülés végén rátértek a „közszolgáltatások egyesített kezelése” című javaslat tárgyalására, a melyhez **Csóthy Emil** szólalt fel; elfogadja a javaslatot. **Mauky Emil** szerint a javaslat új terheket ró a községi jegyzőkre. **Wekerle** azt feleli, hogy a javaslat, ellenkezőleg, egyszerűsíti a községi jegyzők munkáját.

Az ülés 2 órakor ért véget.

Új kormány listája. A politikai helyzet.

A bankbizottság tegnapi ülésének lefolyása nem igen alkalmas arra, hogy a Kossuth által ismét propagált fuziót elősegítse. Az alkotmánypárt és néppárt a bankbizottságban is szembe került a függetlenségi párttal, mely keresztülvitte, hogy a Holló-féle előadói javaslat érdemleges tárgyalása megkezdessék.

Bár a bankbizottság határozata, melyet a Ház elé fognak terjesztetni, egyelőre nem változtat a helyzeten, minthogy a kormány az Ausztriával való tárgyalások befejeztéig szabad kezet nyert, mindazonáltal konstátálható, hogy a bankbizottság ülései a kormánynak kellemetlenek és a koalíció egységének ártanak. A dolgok ma megint úgy állanak, hogy a válság a legkisebb incidens következtében az egész vonalon kitörhet.

Kossuth levele a függetlenségi párt nagy részét kijózanította. Ezek azonban ismét kerületeikbe utaztak, úgy, hogy Budapestben majdnem kizárólag csak a Justh hívei tartózkodnak, akik a vezérükkel az élükön folyton szítják a tüzet azok ellen, akik nem feltétlenül követelik az önálló bankot. Justh már megint obstrukciót hirdet a folyosókon.

Ugron Gábor szerint a Justh-féle csoport akciója nem is annyira az önálló bank megvalósítására, mint inkább néhány miniszteri tárca elnyerésére indított. A folyosón már osztogatják is a miniszteri tárcákat. Günthert megtették kuriai elnöknek, helyébe Hollófigazságügyminiszternek, Justh-nak odaadták a belügyminiszteri tárcát, Apponyt megtették miniszterelnöknek, **Wekerle** pedig megtartották pénzügyminiszternek. A király személye körüli állás, melyet **Zichy Aladár** gróftól elvesznek, még kiadó, míg **Jekelfalussy Hoffmann** altábornagy váltáná fel.

Az új kormány tehát így festene:

Miniszterelnök és belügyminiszter:
Apponyi Albert gróf;
belügyminiszter: **Justh Gyula**;
pénzügyminiszter: **Wekerle Sándor**;
kereskedelmügyi miniszter: **Kossuth Ferenc**;

földmívelési miniszter: **Darányi Ignác**;

honvédelmi miniszter: **Hoffmann Hugó**;

horvát miniszter: **Josipovich Imre**;
királyszemélye körüli miniszter: ?

A Justh-Holló akció **Andrássy**nak a kabinetből való kiszorítására irányul.

Béke vagy háboru?

A dodonai okiratok, aminőket most Belgrádban szerkesztenek, egyáltalán nem döntenek el a Balkánra sulyosodó kérdéseket. A hatalmakhoz intézett körlevélhez fűzhetünk annyiféle glossát, amennyit akarunk. A szerb válaszirat nemzetközi konferenciára bizza Bosznia-Hercegovina kérdését, amelyért területi kárpótlást nem kíván.

E tárgyban tehát közvetlenül nem tárgyal. Ami azt jelenti, hogy a nemzetközi konferencián magas pártfogójára, Oroszországra bizza e kérdés fölvetését.

A nemzetközi helyzet.

Bécs, márc. 11. Forgách e hó 5-én tett előterjesztésére Szerbia külön választ ad Bécsnek, de eltelik még néhány nap, sőt hét is, míg ez megtörténik. Bécsből sem sürgetik a szerb kormányt, hanem időt engednek a válaszadásra. Tulságos hosszú terminust azonban nem adnak s ha a válasz egy hosszabb terminuson belül meg nem érkezik, úgy, a mint ezt már jelentették, Ausztria-Magyarország újabb lépést tesz, hogy Szerbiát nyilatkozatra bírja.

A hatalmaknak a konferenciára vonatkozó álláspontját illetőleg a ballplatzon ragaszkodnak ahhoz az állásponthoz, hogy a vitás kérdések a konferenciát megelőzően tisztáztassanak. Hogy a konferencia napirendjére kitűzessék a duna-ádriai vasut kérdése, az ellen nincs kifogás, de az róla a vélemény, hogy ennek az ügynek a megvitatása differenciákat okozna a Balkán-államok közt.

Szerbia és Montenegró bizonyára azt követelnék, hogy a vasut valamelyik montenegrói kikötőbe, valószínűleg Antivariba futna be, míg Törökország a vasut sineit török kikötőbe vezetné be. Törökország angol protektora bizonyára a török kívánságot pártfogolná, szemben Szerbia és Montenegró protektoraival. Kérdés, érdeke-e Angliának ilyen ellentétet vetni a konferencia asztalára.

Bajban a török megegyezés.

Konstantinápoly, márc. 11. Az albán klub képviselő tagjai elhatározták, tegnap, hogy az Ausztria-Magyarországgal kötött egyezséget csak módosítások eszközése után fogadják el. Kötelező nyilatkozatot kérnek Ausztria-Magyarországtól a novibazári szandzsák semlegességére vonatkozóan, hogy azt minden támadás ellen védik és hogy a Törökországnak fizetendő 2 és fél millió kizárólag a bosnyák emigráció céljaira fordítassék. Az albánokkal rokonszenvez néhány arab képviselő. Megjegyzik, hogy az ulemák közt a képviselőházban növekedett az ellenzék a megegyezés becikkelyezése, ellen.

Felfegyverzik a népfelkelőket.

Akiknek még kétségük lehet, hogy mit jelent a belgrádi békeharsogás, azoknak szól az a ma érkezett belgrádi sürgöny:

Benzin állomás

az osztrák-magyar, valamint az európai államok automobil klubjainak hivatalos olaj és benzin állomása.

Deutsch Albert és Fia

Hatvan-utca 9. sz.

Belgrád, március 11. Tegnapp volt az ellenőrző szemle a népfelkelők felett. Valamennyit fegyverrel látták el. A népfelkelőkhez harcra-buzdító beszédet intéztek.

Dinamitok szállítása.

Pétervár, márc. 11. A Novoje Vremja ma hevesen támadja Törökországot, amiért megtiltotta a dinamitnak Szerbiába való átszállítását. A lap azt mondja: Törökország hiába számít Ausztria-Magyarország köszönetére.

A szerb jegyzék.

Lodon, márc. 11. A Times írja: A szerb jegyzék közzététele bizonyára nagyban hozzá fog járulni azon gondok és kétségek eloszlatására, amelyek Európára nehezdednek. Üdvözljük a jegyzéket, mint azon tény felismerésének jelét, hogy a korábbi diplomáciai tárgyalások ideje elmúlt. A szerb jegyzék nyilvánvalóan teljesen kielégít a jogos osztrák-magyar követeléseket és a monarkia jól teszi, ha haladéktalanul elfogadja. Abban a helyzetben lesz azután, hogy Szerbiával közvetlenül tárgyalásokba lépjen, amivel szemben a többi hatalom részéről nem fognak kifogások felhangzani, amíg él az a tudat, hogy a tárgyalások esetleges eredményeinek összhangban kell állania Európának a nemzetközi kérdéseket illető jogaival és hogy Európának ünnepies beleegyezése nélkül, nem oldhatók meg.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

A szegedi egyetem. Beavatott formásból arról értesítenek bennünket, hogy a vidékre tervezett főiskolák közül a kormány megállapodása szerint legelőször a szegedi egyetem létesítése kerül sorra. A miniszteriumban az előmunkálatok e részben annyira befejeződtek, hogy a készülöben levő országos költségvetésnek 1910. évre szóló közoktatásügyi kiadási tételei között már a szegedi egyetemmel összefüggő összegek fognak szerepelni. Ez minden esetre jel arra nézve, hogy a főiskolák föllállításáról szóló törvényjavaslat soká nem várakoztat magára.

Kántorválasztás Búdszentmihályon. Tegnapp délelőtt tartották meg Búdszentmihályon a református kántorválasztást, melynek eredménye az lett, hogy Faragó Ambrust tizenegy pályázó ellenében nagy szótöbbséggel választották meg a község kántorává.

Marteau—Dohnányi hangversenye.

A zenekedvelők köre rendezi.

Óriási érdeklődés.

A Svárdström koncertet kivéve soha még oly nagy érdeklődés hangverseny iránt nem nyilvánult meg, mint a f. hó március 19-ikén a Bikában megtartandó Marteau—Dohnányi estély iránt. A jegyeket a közönség oly nagy számmal kereste Hegedüs és Sándor könyvkereskedésében, hogy a

kör a Svárdström koncert mintájára ismét pótszéksorokat állított fel, hogy minél nagyobb közönség részére tegye hozzáférhetővé azt a kiváló művészi élvezetet, melyet a két világhírű művész együttes játéka fog nyújtani. Mindkét művész azonkívül külön-külön egy-egy solo számmal is szerepelni fog. A világhírű Beethoven féle Kreutzer szonátán kívül, mely ugyancsak próbára teszi mindkét művész előadó képességét, még egy Schubert féle fantáziát fognak együttesen előadni, mely a pár nap mulva tartandó bécsi hangversenyük műsorán is szerepel. Marteau azonkívül Regernek, a legérdekesebb és legmodernebb német komponistának egy művét adja elő solo hegedűre, míg világhírű hazánkfia, Dohnányi egy öt tételből álló nagyszabású saját szerzeményét (Humoreszk) mutatja be zongorán.

Jegyek Hegedüs és Sándor könyvkereskedésében kaphatók. Páholy 20. or. Ülőhely 4 és 5 kor., állóhely 2 kor.

A teljes műsor a következő: 1. Beethoven: Kreutzersonáta, Adagio sostenuto—Presto, Andante con variazioni, Finále—Presto. (Hegedű és zongora.) 2. Reger M. Szonáta, Op. 1. D dur, egy hegedűre. (Hegedű solo.) 3. Dohnányi: Humoreszk, Op. 17. a) March; b) Toccata; c) Pavana (Téma a 16-ik századból); d) Pastorale; e) Intradukcion. (Zongora solo.) 4. Schubert: Fantasia, Op. 159. C dur. Andante molto, Allegretto, Allegro vivace, Presto. (Hegedű és zongora.)

Jelentős reformok.

A vizsgák ellen. — A muzik alkonya.

Nagyvárad iskolaszéke a közel jövőben egy igen kívánatos újítást fog előreláthatólag egyhangulag magáévá tenni. Kimondja — amint azt már egy ad hoc bizottság kimondotta — hogy a községi iskolákban eltörli az évről-évre vizsgákat és megszüntetvén ezek jelentőségét, egyszerű évről-évre ünnepségeket csinál ezekből. A vizsgákat évtizedek óta támadják pedagógusok, sociológusok és szülők egyaránt. Az iskolák maguk tudják legjobban, milyen haszontalan és lelketlen kintás az évről-évre vizsga, a melyre hetekkel előbb készülnek már a növendékek éjjel-nappal, állandó izgalmak között s minden jóra való tanár szánalommal gondol a tanulóakra, akiknek ezt a lélek- és idegölő munkát kell végezni. A mellett pedig a tanár és tanuló egyaránt tudja, hogy a vizsga csak arra való, hogy azon a diák egy évi munkájának eredményét esetleg elrontsa; javítani nem lehet ott, hiszen aki egész éven át nem tanult, az nem tudhat a vizsgán sem. Nagyvárad megadja a példát a vizsgák eltörlésére. Egyszerű ünnepélyt csinál abból. Szülők és tanárok fogadják meg Nagyvárad példaadását és agítaljanak mindenütt a vizsgák eltörlése mellett.

A budapesti muzikra már ki van mondva a halálos ítélet. Jól menő üzletek voltak pedig ezek és nem a képek, hanem az ott uralkodó sötétség vonzotta a mindkét nemen lévőket. A rendőrség is tudomást szerzett az ott folyó állapotokról és megállapította, hogy a sötétben bizonyos dolgok történnek és tett is bizonyos intézkedéseket, de hát

ezek nem sokat értek. Végre is a sötétben még a polica sem lát. Most azonban egy külföldi kinematografus olyan vetítőkészüléket talált fel, amely a legerősebb világítást is megtűri. Tehát egyszerre világos lesz a muzikban és sem a katonák, sem a cselédek nem fogják olyan szorgalmasan látogatni. Mert mit ér a mozi, ha nincs benne sötétség?

VÁROSHÁZA.

Az Iparostanonciskola története. A városi tanács az iparostanonciskolai felügyelő bizottság előterjesztésére elhatározta, hogy az ipariskola történetét megírattja. A munka megírásával Vántsa György szaktanitót bízták meg, akinek 300 korona tiszteletdíjat utalványoznak a munkáért.

Egyezkedés a közös konyhával. A közös konyha rövid, de kinos szenvedés után beadta a kulcsot. A szövetkezet hamarosan megbukott és felszámolt. Adósa maradt a városnak is: a nyomdának és a gázgyárnak. A szövetkezet a magánhitelzőkkel kiegyezett időközben és egyezséget ajánlott fel a városnak is. A tanács foglalkozott az ajánlattal és kiadta véleményezésre a bizottságoknak. Talán a veszett fejszének megkerítik még a nyelét.

Egy betörő üzelmei.

Elvetemült suhanc.

Végig lopott három községet.

A debreceni királyi ügyészséghez tegnap följelentés érkezett a hosszupályii csendőrségtől, mely egy fiatal, elvetemült suhanc többszörös betöréses lopásáról számol be. A betörő jelenleg a debreceni rendőrség foglya, kit a véletlen hozott a rendőrség kezére. Fiatal, alig tizenhat éves még, de már is többször volt büntetve, ami ugyan csöppet se gátoolta abban, hogy újabb, vakmerőbbnélvakmerőbb betöréseket, lopásokat ne kövessen el.

A veszedelmes suhanc, Fekete Mitru vértesi illetőségű, tizenhat éves fiú, kinek legujabb viselt dolgai három községet hoztak izgalomba. Hajdubagason, Nagylétán és Vértesen követett el betöréses lopásokat, azután megszökött, de a hosszupályii csendőrség ügyes nyomozása folytán sikerült megállapítani tartózkodási helyét.

Múlt hó 27-én Hajdubagos községben Jászai Sándor korcsmárostól egy üveg rumot, Löwy József szatócstól tíz korona készpénzt, Borza Károly mészárosától tizenkét korona készpénzt ismeretlen tettes ellopt. A hosszupályii csendőrség nyomozni kezdte a tolvajt, kiről annyit hamarosan sikerült megállapítani, hogy tizenhat évesnek látszó csavargó kinézésű suhanc volt, ki a lopások éjszakáján a vasutállomás mellett fekvő 6. számú őrházban kapott szállást és ott megteáztatta a házbelleket, kiket a nála levő rummal megajándékozott. Fekete Mitru vértesi lakosnak mondta magát az őrházban. Reggel pedig Debrecenbe utazott.

Ezek után a csendőrség bejött Debrecenbe és a rendőrségen tudakozódott a suhanc felől. A nyomozást végző csendőr a bűnügyi osztályon megszólította Nagy Pált:

— Nem ismernek valami Fekete Mitru csavargót? — kérdezte.

— Hogyne ismernék — felelt a fogházfelügyelő — hiszen most is itt ül. Harminc nap van a nyakába sózva.

Matild krém

legjobb arcnak és kéznek azonnal fehérit. Kapható minden gyógyszertárban.

A keresett suhanc tényleg Fekete Mitru volt. A csendőrök erre két napra kikérték a fogságból, hogy a további nyomozást minél sikeresebben folytathassák. Fekete Mitru, kit vasra verve szállítottak el, beismerte, hogy a hajdubagosi lopásokon kívül, Nagylétán Szabó Zsigmond kereskedőtől február 22-én husz korona készpénzt, Klein Ignác kereskedőtől, fiókfeltörés útján harminc korona készpénzt, továbbá Vértes községben Tóth János hentes-től husz koronát, Kreis Lajostól tizenhat koronát ellopott.

Midőn a nyomozást befejezték, Fekete Mitru visszahozták a debreceni rendőrség fogházába, ahonnan, ha harminc napi büntetését kitölti, átkísérik a királyi ügyészség fogházába. Érdekes, hogy Fekete Mitru már többször szokott meg a büntetés elől, sőt, midőn legutóbb is a debreceni rendőrség elfogta, megugrott a rendőrtől és csak nagy hajsza után sikerült elfogni. Most aligha szokhat meg, mert erős őrizet alatt van.

SZINHÁZ.

Hamlet: Mándoky Béla.

Félszázados színészjubiläum.

Az elmulás látása sohasem lehet gyönyörfakasztó és mégis, mikor Mándoky Béla 50 éves színészi jubileumáról írunk, lehetetlen meghatottság nélkül megemlékezünk róla, hiszen a színész is a természet örök törvényeit éli — és bizony a régi jó idők mindenki jobb időknek véli, színész és kritikus egyaránt.

Az elmulás föltámadását jelentette Mándoky: Hamlet-je. A régi iskolának a színpadon megifjodott híve volt ő — alakításával. De már a régi színésziskolának nem élnek kritikusi és mi tisztelettel adózunk neki.

Az előadás ünnepi volt valóban. Az előadás előtt a színpadon megható ünnepség folyt le. Először Krasznay, majd Zilahy Gyula színigazgató, majd a színésziskola egyik növendéke üdvözölte az öreg művészt, aki meghatottan válaszolt a jókívánatokra. A függöny felgördülése után a zenekar rövid tust játszott s az ünnepelt pár meleg szóval köszönte meg a színészek és a közönség rokonszenvét.

Ezután öt babérkoszorút nyújtottak át az ünnepelt művésznek: a színházbizottság, a színtársulat, Zilahy színigazgató, a színészek és színi iskola növendékei nevében.

Az előadáson folytatódott az ünnepeltetés, mert a jubiléumst viharosan tapsolta a közönség minden jelenés után. Vége-hossza nem volt a kihívásoknak, taps és éljenzésnek, amelylyel a debreceni közönség Mándoky Bélát, a régi jó időknek ezt a kedvelt színésztagját körülvette.

A félszázados jubileum lelkes hangulatban zajlott le s emlékezetes szép ünnepnap lesz mindenkor Mándoky Béla előtt.

Tanítónő. Az eset, hogy az új jelmezek nem készülhettek el az Erdészleány operettéhez a kellő időre és az igazgatóság kénytelen volt az ujdonság operettjét szombatra halasztani, beláthatlan zavarokat idézett elő a színháznál. Nem elég, hogy az óriási költségekkel járó ujdonságot kénytelenítve voltak elhalasztani, de az Erdészleány próbái által (naponta 9—2) kifáradt

operette személyzetet sem tehetette ki az igazgatóság péntekre egy újabb, nagy, fárasztó előadás céljainak. Nem csak ez, hanem a Mándoki-féle jubileum által, mely bérletszünetben tartatott, a bérlet szám ugrott egyet ismét és a „C” nap, mely eddig csütörtökre esett, most péntekre kerül és így előfordult az a véletlen tévedés, hogy az igazgatóság a „Csizmadia, mint kísértet”, melyet a „B” bérlet nem kaptak, jö-hiszemüleg péntekre tűzte ki. Több bérlet-kérésére az igazgatóság, miután a péntek most már „C” bérlet és a „C” bérlet már látták a darabot, az utolsó percben levette a műsorról a darabot és hogy bérlet-közönségének eleget tegyen, a Tanítónőt, Brodi nagyszerű darabját, melyet eddig csak az „A” bérlet kaptak, tűzte ki a mai előadásra. Holnap, szombaton lesz a bemutatója Jarno világhírű operettjének, az „Erdészleány”-nak, mely előadásra a földszinti ülőhelyek nagyobb része, mint halljuk, már elővételben elkelt. Ma délelőtt lesz a jelmezes főpróba, mert a krinolin ruhákhoz hozzá kell, hogy szokjanak színházunk hölgyei, amennyiben az egész női személyzet, élén Zilahinéval, ebbe az ó divatu ruhába öltözik.

Öngyilkosság a háboru miatt.

Mikor a vadházastárs sorozás előtt áll.

Szerelem és gyufaoldal.

Künn, a Kossuth utcai temető mögött, az Olajútó telepen tegnap délelőtt öngyilkosság történt. Egy fiatal leány, aki egy, szintén fiatal, gyermekembarrel vadházasságban élt, gyufaoldatot ivott, mert attól félt, hogy a vele vadházasságban élő fiatal embert besorozzák katonának és ő özvegyiségben marad.

Győrösi Juliánnának hívják az öngyilkost. Mindössze 18 éves még, de már egy év óta vadházasságban élt Horváth György napszámossal, ki maga is még csak a huszonegyedik évében jár. Horváth György most sorozás előtt áll, ami nagyon elkészerítette Győrösi Juliánnát, ki anyának érzi magát; ez a gondolat végképpen elkészerítette és öngyilkosságra szánta magát.

Szörnyű szándékát tegnap délelőtt, kevéssel tizenegy óra előtt, végre is hajtotta. Három csomag gyufát feloldott és a mérges folyadékot mind, egy csöppig megitta. Tettét hamarosan észrevették a házbéliek és tejet adtak be az öngyilkosnak, ahelyett, hogy orvosi segítségért siettek volna. A kórházba is csak késő délután szállították, amikor már állapota nagyon valságosra fordult.

Az életunt ágyánál a kórházban Szócs Lajos rendőrbiztos kihallgatta, de később elvesztette eszméletét.

UJDONSÁGOK.

* **A főispán itthon.** Wessprémy Zoltán főispán, akit részben városi, részben megyei ügyek néhány napra a fővárosba szólítottak, tegnap visszaérkezett Debrecenbe. Vele jött haza Csanak János országgyűlési képviselő is.

* **A Csokonai-kör** március hó 13-án, szombaton délután 5 órakor, az Arany-Bika disztermében, az 1848-ik évi márciusi napok emlékéért felújító felolvasó ülést tart. Műsor: 1. Megnyitó és üdvözlő beszéd. Mondja: Géresi Kálmán, a Csokonai-kör elnöke. 2. Március. Irta és felolvassa: Szávay Gyula, a Csokonai-kör főtitkára. 3. Petőfiről. Előadja: Beöthy Zolt, a Kisfaludy-társaság elnöke. 4. Költemények. Irta és felolvassa: Kozma Andor, a Kisfaludy-társaság titkára.

* **Személyi hír.** Bálint Hugó, az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés szolnoki kerületének titkára, a ki a Tiszavidéki Ujságot, Nagy Emil orsz. képviselő lapját szerkeszti, ma városunkban tartózkodott.

* **Szoer Ilonka és Fráter Loránd.** A székeltyársaság jövő heti hangversenye iránt igazán nagy érdeklődés nyilvánul, amit erősen indokoltá tesz az a körülmény, hogy ezen a hangversenyen Szoer Ilonka, a m. kir. opera ünnepelt művésznője és Fráter Loránd, a legnépszerűbb dalköltő szerepelnek. Az érdeklődés kétségtelen jele, hogy a hangversenyre szóló jegyeket néhány nap alatt már is nagy számban váltotta meg a közönség. Az eddig még meg nem váltott jegyek Csáthy Ferenc könyvkereskedésében válthatók, valamint az előjegyzett helyek jegyei is ott vehetők át.

* **Ügyvezető igazgató-választás.** A hajdumegyei népbank tegnap délutáni igazgatósági ülésén dr. Bruckner Ernő elnök előterjesztésére ifj. Widder Sámuel, az intézet eddigi cégvezetőjét egyhangulag választották meg ügyvezető igazgatónak. Az igazgatóság Widder Sámuel eddigi szorgalmát, értékes tevékenységét méltányolta s választása annyival szerencsésebb, mert az új igazgatóban tényleg ügybuzgó vezető erőt nyertek.

* **Felolvasó-est a Mérnök-Egyletben.** Az angol vasutakról hallhatták Fischer Mór máv. mérnök felette érdekes előadását azok, kik ezen agilis egyesületnek ma este a Royal-szállóban tartott felolvasó ülésén megjelentek. Az előadó egy Calais-Greenwich közti utazás keretében végigvezeti hallgatóit a modern angol vasuti közlekedés érdekességein. Sorra ismertette a különböző vasuti társaságokat, az azok között fenálló versengés előnyeit, hátrányait az igazi szakértő áttekintésével, laikusoknak könnyen megérthető módon. A londoni pályaudvarok, a

Asztalos József

Debrecen, Kossuth-utca 4. szám.

A tavaszi idényre raktára érkeztek: Legújabb női ruhakelmék, hozzá való diszek, blouz kelmék. De Lanieli zephir, satin, batist, és Cosmanosi kartonok, selyem, és Cachmier kendők. Női és férfi kabátok, harisnyák, keztyűk. Saját készítésű paplanok, vászon és kanavászok.

földalatti vasut műszaki jelességeinek ismertetése után előadó vetített képekben mutatta be a nagy Themzén lezajló óriási forgalmat, a nyíló hidakat, a parti óriási rakodókat s végül a grenwichi tengerészeti muzeum érdekességeit. Az érdekes előadást banquet követte, melyen a jelenvolt hölgyek névsora a következő: Debreceni Jenőné, Aczél Gézané, Garda Dezsőné, Aberle Raymundné, dr. Kenyeres Elekné, dr. Löfkovics Mártonné, Gyenes Kálmánné, Horváth Józsefné, Biczó Gyuláné, Krámer Gyuláné, Váradi Rózsika, Biczó nővérek. A banqueten Rác Károly pompás zenéje szórakoztatta a jelenvoltakat.

* **Hangverseny-matiné.** A debreceni zenede közép osztályu növendékei haladásának bemutatása végett március hó 14-én, vasárnap hangverseny-matinét rendez, melyre az érdeklődő közönséget tisztelettel meginvia az igazgatóság. A műsoron szerepelnek: Dömsödy Mária, Füredi Irén, Fényes Kornélia, Barkóczi Magda, Bárdos Gizella és Somogyi Etelka, Füredi Leona, Szentgyörgyi Ilona, Fekete Gizella, Füredi Leona, Auszterlitz Margit, Fejes István, Szutor Izabella, Czeglédy Irén, Fejes István, Horváth Magda, Leitner Paula, Ernst Mártha, Keszler Pirokska, Karászy Margit.

* **A szabadiskolában** ma, pénteken délután 6—7-ig, az ipartestület dísztermében dr. Darkó Jenő akad. tanár, Athén építészeti emlékeiről tart előadást.

* **A népzeneészek bálja.** A debreceni népzeneészek bálja ma este lesz a Royal szálloda nagytermében. A bál iránt élénk érdeklődés nyilvánul és a derék zenészeket, már játékoncélú törekvésükre tekintettel is melegen támogatja a nagy közönség. A mai bál tiszta jövedelmét ugyanis a debreceni népzeneészek betegsegélyző egyesületének szánta a rendezőség, amelynek élén Magyar Imre, Rác Károly és Kiss Béla állanak. Már a bál előtt is sok jegy fogyott el s így joggal lehet következtetni arra, hogy a debreceni népzeneészek mai bálja nagyon látogatott, népes lesz.

* **Amatőrök fénykép és festmény kiállítása.** Nagyon széles körben keltett érdeklődést az a törekvés, amelylyel az Erzsébet egyesület egy nagyobb szabásu amatőr fénykép és festőkiállítás szervezésén fáradozik. A kiállítás rendezése ügyében az egyesület legközelebbi választmányi ülésén hozza meg a határozatot. Ahogy értesülünk, az érdekes kiállítást a pünkösdi ünnepek idejére tervezi az egyesület s ez irányban az elnökség az előkészítő lépéseket már meg is tette.

* **Kereskedők gyűlése.** Az Omke tegnap Falk Lajos elnöklete alatt tartotta meg választmányi ülését, melyen foglalkozott azon eredményes, az egész országra kiterjedő küzdelem eredményével, a melyet a központ az adóreform javaslatok enyhítése tárgyában kifejtett. Ennek köszönhető, hogy az adómentes létminimum 800 koronára van felemelve; hogy a kivétési eljárás szigorú és bírságai enyhítve vannak; hogy az adó 29 millió korona maximális összeggel van kontingentálva stb. Az évi jelentés meghallgatása, zárószámadás beterjesztése és folyó évi előirányzat megállapítása után a

választmány az elnökséget bizta meg az évi rendes, beszámoló közgyűlés előkészítésével. Foglalkozott azután Lusztig Károly indítványára a Vacuum Oil társaság akciójával és elhatározta, hogy a magyar kőolajipar jogos érdekeinek megvédelmezése végett a tanácshoz beadványt intéz; majd Fürst Ödön és Bárdos Géza indítványával, melyek szerint az új mértékhitelítő törvény által tervbe vett intézkedéseknek a kartársakkal való megismertetését az elnökség hatáskörébe utalta. Végül tudomásul vette az új tagbejelentéseket.

* **Halálozás.** Nemesi polgár Faragó János folyó hó 11-én d. u. 1 órakor, életének 84-ik, özvegyiségének 2-ik évében, 5 napi súlyos szenvedés után elhunyt. Kedves halottunk hült tetemei folyó hó 13-án d. u. 3 órakor fogtak, a ref. egyház szertartása szerint, a Vigkedvü Mihály utca 52-ik sz. házunktól, az Ujtemplomban tartandó gyászima után, a Kossuth utcai temetőbe örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztességtelre rokonainkat, barátainkat és jó ismerőseinket szomorodott szívvel meghívjuk. Bánatos gyermekei: Juliánna férjével polgár Kiss Andrásval és gyermekek; János nejevel Némethi Jolánnal és gyermekeikkel. Unokái: Kiss Jenő, Faragó Mariska, Janika, Jolánka, Pista, Gábor, Erzsike és Bandi. Násza: Polgár Némethi Gábor nejevel Vedres Juliánnával és gyermekeivel. Keresztfia és keresztleánya: Polgár Jándi Bálint nejevel Molnár Sáríkával és gyermekeivel; Juliánna férjével és gyermekeivel. Valamint számos rokon nevében is. A temetést Gebauer K. tem. int. rendezi.

* **Az iskolák zárva maradnak.** A polgármester, dr. Tüdös Kálmán tiszti főorvos javaslatára elrendelte, hogy a város összes elemi iskolái és gyermekóvói március 29-ig zárva maradjanak, mert a vörheny és kanyaró járvány még egyre pusztít az apró nép között.

* **Megfizetett jeggyűrű.** Ily címmel tegnapi számunkban megírtuk, hogy egy, szakácsnók által adott teaestélyen Mészáros Márton egy gyűrűt jogtalanul elcsatolt és a gyűrű öcséséhez került, ki volt menyasszonyának adta. Annak megírására kértünk tegnapi cikkünk hézagát pótlandó, hogy Mészáros a gyűrűt Précz Hermina beleegyezésével vette magához. Azonban az a gyűrű, melyet öcsésének menyasszonya ujjára huzott, nem azonos ezzel a gyűrűvel és a két ügy nincs összefüggésben egymással.

* **Földbirtokosok figyelmébe!** Most jelent meg dr. Sebess Dénes ítélt táblai tanácselnök kimerítő kommentálásában a Magyarországi birtokrendezés. Ára 10 korona Antalffy Józsefnél. Telefon 612.

* **Az acetylen világítás és forrasztás jövője.** A technológián rendezett forrasztási tanfolyamon Kellner és Schanzer motor és carbid nagykereskedők, Budapest V. Aulich u. 4. mutatóványai nemcsak köztetszés, hanem kőzbámulat tárgyát képezték. Forrasztó pisztolyaival acetylen és gázvegyület útján 3500 hőfokot ér el, amelylyel két fémdarabot (öntött, kovácsolt vas, vörös és sárgaréz, stb.) oly szépen forraszt, illetőleg hegeszt össze, hogy a fém anyaga teljesen homogén marad és strukturájában változást egyáltalán nem szenved és épp úgy megmunkálható, mint az eredeti anyag. Vágókészülékei a fémeket 75 milliméter vastagságig úgy vágják, akár a papírt az olló. A forrasztásnak az iparban óriási fontossága van, rövid idő múlva sehol sem lehet majd nélkülözni, különösen a vas és gépiparban. Bizonyítja ezt, hogy nemcsak a

máv. összes főműhelyei, hanem valamennyi budapesti kovács, bádgos és kocsigyártó használja. Acetylen fejlesztő készüléke, amely saját szabadalma és a párisi kiállításon aranyérmét nyert, megszünteti az eddigi használatban lévő készülékek összes hátrányait. Nincsen vízhordás, nincs salakeltávolítás, sem szelepek és oly egyszerű (tartósága mellett), hogy egy gyermek is kezelheti. A hozzá használt carbid a legolcsóbb és gáztartalma a legnagyobb, amit bizonyít, hogy egy 40 gyertyafényű Auer láng csak másfél fillérbe kerül. A tanfolyam befejezésével külföldi szakértők testületileg tekintették meg a cég helyiségeit, ahol svájci gyártmányu kötő, fűrés és cséplőmotorokat, különösen meglepő újításokkal bíró szerkezetű malomberendezéseket, (melyeknél 50 százalékkal nagyobb a munkaképesség), Bühler hengerekéket mutattak be. A cég a főváros kereskedelmének tényleg számottevő faktora.

* **60.000 drb. külföldi bélyeg** ritkaság érkezett a Harmathy antiquariumba, Fűvészkert u. 14. Kaphatók fél áron.

* **Hol lehet jól étkezni?** A Royal éttermében. Elfogad havi étkezésre 2 korona eouvert, table hote 5 fogással. Kétünő villásreggeli, Dréher korona sör. Banketekre, lakodalmakra és bálókra, kabarékra a termetket jutányos áron. Tisztelettel Hauer Bertalan tulajdonos.

* **Gyakorlott ügyvédjelölt** kerestetik Veszprémi István ügyvéd irodájában. Hajduhadházon.

* **Hatvan utcai kertben,** második járás, 31. szám alatt egy nyilas jó karban levő szálló, kényelmes nyaralóval és jó vizű kúttal, eladó. Értekezhetni Széll István, Egyház-tér 5. szám.

* **Erdészlány** nagy operette, teljes szövege zongorára 2 füzetben most jelent meg. Ára 6 korona Antalffy Józsefnél, Piac utca 44. szám.

* **Arc-massage fölsőleges** Orizol vagy rizsvaj törv. véd. Az éretlen rizs tejnemű nedvéből készített csodás és gyors hatásu arc-szépítő. Teljesen kisimítja a ráncokat. Egy adag ára 3 korona 50 fillér. Főraktár Magyarország részére: Budapest, Török gyógyszerár, Király utca. Kolozsvárt: Dr. Biró gyógyszerár. Debrecenben Tóth Béla gyógyszerár Tisza-palota.

* **Uj női confectio üzlet** nyílt Debrecenben, a főposta mellett, Rózsa Lajos vezetése alatt, ahol a tavaszi női és leány felöltő ujdonságok már remek választékban megérkeztek.

* **Dr. Láng szanatóriumában** felvétetnek — elme és ragályos bajok kivételével — bármely betegségben szenvedők. Napi ápolási díj 6 koronától 12 koronáig. Külön szobák és közös kórtérlek. Roentgen-laboratórium, elektromos gyógyeszközök, legmodernebbül felszerelt műtőterem. Az intézet bárki által, bármikor megtekinthető, tudakozódásokra az intézet tulajdonosa készsággal szolgál felvilágosítással. Czim: Dr. Láng szanatórium. Debrecen, Kossuth utca 39. szám.

* **„Kolibri”** szivarkahüvely! Különleges szopókával. Ragaszték mentes. Nikotin mentes. Kellemes ízű. *Feltétlenül izelje meg mindenki!* Kapható Harmathy hüvely különlegességek főraktárában Fűvészkert utca 14.

* **Menthol szesz** köszvény, csuz, rheuma ellen a leghatásosabb. Ára 1 K. Kapható Josa és Jóna droguerájában, Kossuth utca 6.

* **Dr. Borbély Imre** fogorvosi rendelő helyisége Batthyány u. 12. (Földszint.)

Legjobb a Békési Róza „Barna gyanta” szappana

TÁVIRATOK.

Visszalépések a 48-as pártba.

Kolozsvár, március 11. Wesselényi Ferenc, a város II. kerületének képviselője, aki az önálló vármegye területét meg nem valószínűsítése miatt lépett ki a 48-as pártból, kijelentette, hogy most visszalép, mert Kossuth Ferenc levele bizonyítja, hogy az ország gazdasági függetlenségét akarja.

Budapest, március 11. Endrey Gyula hódmezővásárhelyi képviselő ma visszalépett a 48-as pártkörbe.

Szerbia békét akar?

Belgrád, március 11. A skupsina mai ülésén tudomásul vette a kormánynak a nagyhatalmakhoz intézett jegyzékét, azzal a megjegyzéssel, hogy Szerbia békét akar. (De hogy?)

Kicsapott diákok.

Nagyvárad, márc. 11. A közérkölesi vétségekért letartóztatott Szomor Dezső átvölzdi diákok ügyében, a kiket a premonteri rend főgimnáziumából kicsapott a tanári kar, végítéletet mondott a közoktatásiügyi miniszter. Három diák kicsapását jóváhagyta. Kettőt a tanári kar dorgálására ítelt.

Véres családi dráma.

Nagybecskerek, március 11. A torontálmegyei Nagykécske községben ma véres szerelmi dráma történt. Lukics Szvetozár postamesster három revolverlövessel leterítette a feleségét. Az egyik lövés az utcán sétáló Schultz Péternét is súlyosan megsebesítette. Lukics a merénylet elkövetése után hazament és agyonlőtte magát.

Kardos Samu dr. és az országos függetlenségi párt.

Budapest, március 11. Az országos 48-as függetlenségi párt mai értekezletén foglalkozott dr. Kardos Samu ügyvéd, debreceni kültag ügyével, aki a legutóbbi képviselőválasztásnál gr. Degenfeld-Schomburg József mellett korteskedett. A pártkör egyhangulag hozott határozatával nem tekinti többé a párt tagjának.

Koalíciós pártok értekezlete.

Budapest, március 11. Ma este 6 órakor a koalíciós pártok értekezletet tartottak a 48-as pártkör helyiségében Hoitsy Pál elnöke alatt. A kabinet tagjai Kossuth és Apponyi kivételével jelen voltak. Az értekezleten gróf Bethlen István határozati javaslatot terjesztett be, amelyben helyesli, hogy a kormány a szerb vám és kereskedelmi szerződést visszavonta és felhívja, hogy addig ne is tárgyaljon Szerbiával, míg ott kifogásolható politikai magatartást tanúsítanak. Bernáth István, Bedőházy János és Buzáth Ferenc, majd gróf Andrássy Sándor felszólalása után Wekerle kijelenti, hogy bár a kormány eljárása és a határozati javaslat politikai irány és módjait nem fedik egymást, azt még sem fogadhatja el, mert nem lehet prejudikálni a kormány

tárgyalásainak. Ezután Bethlen István visszavonta javaslatát, majd Rakovszky István és Mérey Lajos felszólalása után úgy határoztak, hogy Szerbia dolgában harmadik faktornak beleszólása nincsen, éppen ezért a koalíciós pártok teljesen a kormánynak bizák a vám és kereskedelmi tárgyalásokat.

Sikkasztó végrehajtó.

Nagyvárad, márc. 11. Postarik János, községi bírósági végrehajtó, aki pár száz koronát sikkasztott a rábizott hivatalos pénzekből, öngyilkossági kísérletet követett el, de az nem sikerült. Letartóztatták.

Kettétört fényes pálya.

Mihajlovics Géza huszárszázados, a kinek József főherceggel való afférja oly nagy szenzációt keltett, tegnap a budapesti hadbírósnak rangjának elvesztésére és ötöd-fél hónapi fogházra ítélte. A tárgyalásról ma újabb részletek kerülnek nyilvánosságra.

Délután kilenc órakor kezdődött a tárgyalás a Konti utcai hadbírósnak disztermében. Közönség, hallgatóság, nyilvánosság — természetesen — minderről szó sem lehetett. A nagy szárnyajtó mellett álló honvéd baka egyszerre csak harsányan kiáltotta:

— Vigyázz!

Jött a bíróság. Jull Alfréd alezredes, (aki tudvalevőleg aktív részt is vett abban az összeütközésben, mely a százados és József főherceg között lefolyt) s nyomában két kapitány, két főhadnagy és két hadnagy. Valamennyien diszben, csákóban és kardosan.

Miután a bíróság helyet foglalt a zöld asztaloknál, az alezredes odaszólt egy törzsermesternek:

— Vezesse be Mihajlovics százados urat! (Még ekkor ur volt!)

A százados nemsokára megjelent. Sápadt volt, de minden mozdulata energiát fejezett ki. Színtén atillában volt.

Fölolvasták a vádat, amely bizony rövid: A királyi család egyik tagjának a megsértése.

Hogy ez a „sértés“ hogyan történt, azt is elmondja a vád.

József királyi herceg november hónap végén Bécsben tartózkodott s ugyanakkor ott időzött Mihajlovics Géza százados is. Akkor a királyi herceg szemrehányást tett a századosnak, hogy intrikát sző az udvarnál egyes alkalmazottak ellen, a többi közt a kistapolcsányi főerdész ellen, aki már a megboldogult József királyi herceg életében is szolgálta az udvart. A királyi herceg ekkor kijelentette:

— Nem tűröm a beavatkozást olyan dolgokba, amelyek nem tartoznak önre.

December első napjaiban visszatért József királyi herceg a századosal együtt Budapestre. Itt azután utasította, hogy utazék Tapolcsányba, szedje össze ott minden holmiját és nyomban menjen Békés-Gyulára és jelentkezék Bothmer báró ezredparancsnoknál. A királyi herceg pedig újra kiadta a parancsot, hogy Mihajlovics százados most már nyomban utazzék el Tapolcsányba, onnan pedig Békés-Gyulára az ezredéhez.

Mihajlovics százados nem ment se Tapolcsányba, se Békés-Gyulára, hanem elutazott Bécsbe. Mivel ekkor már nyilvánvaló volt az engedetlenség, a százados a királyi herceg parancsára elfogták, néhány napig megfigyelés alatt tartották, azután pedig Budapestre küldték, ahol vizsgálati fogságba zárták. A vizsgálat elhúzódtott hónapokig s a sajtóban is tárgyalták.

Mihajlovics százados férfias bátorsággal és a magát ártatlannak érző ember nyugalmával állott bírál elé.

Mentegetődzött, de a terhére rótt cselekményből nem tagadott semmit.

Enyhíteni próbálta kijelentését, magyarázta szavait és iparkodott bebizonyítani, hogy az inkriminált válasznak semmi tiszteletlen vagy sértő célzata nem volt.

A hadbírósnak a védekezéssel szemben a királyi herceg vallomása és a két udvari tisztviselő előtt tett előadása nyomán kénytelen volt a vádat bebizonyítottak venni, hogy tudniillik a százados megsértette a királyi család egyik tagját. Ugyancsak a bíróság megállapításából kitűnik az is, hogy Mihajlovicsot nem engedetlenség, vagy függelemsértésben találták bűnösnek, hanem csak abban, hogy megsértette József főherceget. A katonai büntető törvénykönyv erre egytől öt évig terjedhető börtönbüntetést szab ki. A hadbírósnak tanácskozás után Mihajlovics Géza honvéd huszárszázados négy és fél hónapi fogházra és lefokozásra ítélte.

Ilyen ítéletek máskor hónapokig szoktak elhúzódní. Most azonban az ítélet nyomban beterveztették a honvédőparancsnokságnak, mely jóváhagyta.

Mihajlovics százados már meg is fosztották rangjától, ami azonban nálunk nincs összekötve semmiféle ceremóniával, mint például a francia hadseregben, ahol a csapat előtt tépik le a lefokozott tisztről rangjának jelvényeit.

Az elítelt százados most közhuszár gyanánt vonul be a katonai fogházba s ha katonai kötelezettségének még nem tett eleget, szabadulása után ugyanebben a minőségben szolgál tovább kijelölt ezredénél.

HIREK.

Rakovszky interpellációja. A képviselőház agrárius képviselői tudvalevőleg nagy mozgalmat indítottak abban az irányban, hogy Szerbiának ne adjanak gazdasági engedményeket.

— *Inkább legyen háboru — mondták — minthogy a magyar földirtók károsuljanak.*

Rakovszky István, a képviselőház al-elnöke, ebben a tárgyban ma interpellációt jegyzett be. Az interpelláció így szól:

— „Interpelláció a Szerbiának adandó állítólagos gazdasági kedvezmények és Szerbia magatartása dolgában“.

Az interpellációt szombaton terjeszti elő Rakovszky.

Gyilkosság kártyaveszteség miatt. Aradról jelentik: Szapárliget aradmegyei községben Samu Gyula cigányprimás kártyán elnyerte Bogyó János szabómester pénzét. Bogyó visszakövetelte pénzét, de a cigányprimás nem volt hajlandó azt visszaadni. Bogyó megleste a hazafelé tartó primást és hátulról lelőtte. Samu Gyula azonnal meghalt, Bogyó Jánost letartóztatták.

Feloszlott szakszervezet. Makórol táviratozzák: A makói földmunkások szakszervezete, melynek 700 tagja volt, feloszlott s helyébe általános munkásönképzőkör alakult, mely a politizálás teljes mellőzésevel, tisztán csak önművelési célokat szolgál. — A szabóipari és bérmentők szakszervezetei szintén felbomlottak s tagjaik a nevezett önképzőkörbe léptek. Makón most már csak két szakszervezet van, a molnárok és építőiparosok szakszervezete.

A Debreceni Ujság szerkesztősége és kiadóhivatala: Főter, Lamprecht-palota, az udvarban földszint telefon 411. Hivatalos órák: Reggel 8 órától 12-ig, délután 2 órától este 7 óráig. Este 7 órától a lap szellemi és anyagi részét illető minden megkeresés a Debreceni Ujság nyomdájába: Arany János-utca 47. sz. alá intézendő.

Ingtalanok forgalma.

Kiss András és neje Nagy Zsuzsanna veszik a debreceni 1823. sz. tjkvben foglalt 9 hold 900 négyszögöl ondódi földet dr. Magos Györgynétől 16000 koronáért.

Luczi János és neje Kegyes Julianna veszik a debreceni 4744. sz. tjkvben foglalt 7 hold 3000 négyszögöl ondódi földet Janosó Lajos és társaitól 8000 koronáért.

Szabó Mihály és neje Veszprémi Erzsébet veszik a debreceni 3992. sz. tjkvben foglalt 610 négyszögöl tégláskerti szőlőt Tóth Istvántól 1300 kor.

Dóczy Emil és neje Nagy Vilma veszik a debreceni 2123. sz. tjkvben foglalt Jókai utca 3. sz. házat Tóth Györgyné Horváth Amáliától 20,600 kor.

Tóth Sándor és neje Koroknai Zsuzsanna, veszik a debreceni 8726. sz. tjkvben foglalt 5 hold 250 négyszögöl ondódi földet Pincés Ferenc és neje Tuz Máriától 5080 K.

Vestan Gyuláné Paksy Ilona, veszi a debreceni 2084. sz. tjkvben foglalt Garai utca 26. sz. házat Szabó Istvántól 1600 K.

Tokai János és neje Szilágyi Sára, veszik a debreceni 7791 sz. tjkvben foglalt 300 négyszögöl Csapókerti szőlőt Novák Gyuláné Tati Juliánától 2600 kor.

Kocsán András és neje Dobi Mária, veszik a debreceni 5838. sz. tjkvben foglalt 7 hold 900 négyszögöl ondódi földet Tóth István és Andrásától 7200 kor.

NYOMDAI MUNKÁK!!

eljegyzési kártya,
meghívó, jelentések, könyvek, falragaszok,
IRODAI NYOMTATVÁNYOK,
csinos és izléses kivitelben, — gyorsan és a legolcsóbb áron készülnek a

Debreceni Ujság Nyomdájában
Arany János-utca 47. szám alatt.

Megrendelések a kiadóhivatalban is eszközölhetők,
Piac-utca 42. szám alatt (Lamprecht-palota).

CSARNOK.

Reménytelen szerelem.

— Regény. —
(Folytatás.)

A véletlen aztán kezükre játszott. Beszélgetésük közben érkezett meg Rába Zoltán távirata, amelyben jelzi, hogy másnap érkezik meg.

Nem lévén vesztegetni való idő, még ott megállapodtak a teendőikben, hogy a Rába Zoltán tiszteletére a legszebb ünnepséget készítsék elő.

Délben, mikor a hámor harangja megkondult és a munkát végző tömeg kifelé tölt a nagy udvarra, már ott állott Rósi Tamás az ügyvéddel együtt. Ketten fogadták a kiözönlő munkássereget. Azok rosszat sejtettek. Ahány csak az udvarra lépett, mindegyiknek megdobbant a szíve.

— Mi lesz most? Az ügyvéd együtt van Rósi Tamással. Bizonyos, hogy Rósi mindent tud, tudja azt is, hogy a munkások hitelt adtak a törpe gyanújának. Ennek nem lesz jó vége.

De csakhamar kellemesen csalódtak. Rósi és az ügyvéd nagyon szívélyesen beszélgettek velük s egyre hanguloyozták:

— Csak gyűljön össze a hámor népe. Néhány perc után ez is megtörtént. Néhány száz ember állott a hámor udvarán,

iváncsi érdeklődéssel várva, hogy mit mondhat nekik az ügyvéd, vagy éppen Rósi Tamás főnökhelyettes. Nagy lett aztán az örömiük, mikor megtudták, hogy a rögtönzött gyűlés tulajdonképpen azért van, mert rövid az idő más értekezlet összehívására. Már pedig sürgős intézkedéseket kell tenni. Holnap családjával együtt hazaérkezik a hámor ura: Rába Zoltán. Illő, hogy a törpe meggyanúsítása után egy fényes fogadtatással, a munkásnép ragaszkodásának és szeretetének kifejezésével tegyék jóvá a hibát.

Eljenzett a tömeg. Eljenezte főnökét, a hámor urát s lelkesedéssel csatlakozott az indítványhoz. A jogtanácsos ezután előterjesztette a fogadtatás ünnepségének tervezetét, a melyet gyönyörűséggel hallgatott a munkások nagy tömege.

(Folyt. köv.)

Aru- és értéktőzsde.

Március 11.

Budapesti gabonatőzsde.

Tartott áron elkelt (50 kilogrammonként) 1800 mm. buza.

Rozs változatlan. zab, tengeri tartott.

A határidő-üzlet.

A határidőüzletben, dacára az olcsóbb amerikai jegyzéseknek, eleinte szilárd volt az irányzat. Az üzlet további folyama alatt realizációkra az öszirányzat elgyengült és a gabonaneműek árai 5—10 fillérrel csökkentek, zárlat felé ismét emelkedtek.

A forgalom időnként élénk volt.

Az árak 50 kilogrammonként:

	Kezdeti	Változás
Buza apr. 1909.	1381	1337—1377
Buza május	1358	1349—1353
Buza október	1137	1129—1133
Rozs ápril	1045	1038—1041
Rozs októberre	942	938—941
Zab április	880	878—876
Teng. aug.	—	—
Tengeri május 1909	757	753—754

Budapesti értéktőzsde.

A mai előtőzsdén, mert Szerbiából kedvezőbb hírek érkeztek, buzdított a spekuláció és szilárd volt az irányzat. A vezető értékek 4—5 koronával emelkedtek. A helyi piacon az összes értékek 3—4 koronával drágább áron voltak forgalomban. A járadék-piac iránya szilárdabb.

A forgalom élénk volt.

Rocskay kerti szőlő,

nyaralásra alkalmas házzal, a legszebb helyen elköltözés miatt

eladó.

Felvilágosítást ad szíveségből:

Dr. Polgár Dániel,

ügyvéd, (Piac-utca 42. szám).

Apró hirdetések.

ÜGYES leány zsákvarráshoz felvétetik, Szent Anna utca 1. szám alatt. 1070

Kazánfűtő, Március 15-én felvétetik a „Berta” malomba. 1069

Eladó uri ház

A Darabos utca 22. számú ház, mely teljesen modern két uri lakásból áll, a lehető legnagyobb kényelemmel berendezve, elköltözés miatt eladó.

Bővebb felvilágosítást szíveségből Dr. Polgár Dániel ügyvéd ad. (Piac-utca 42. sz.)

Vasutasoknak különösen alkalmas

Homokkert I-ső járás 19-ik számú

szőlő eladó.

Előresze két szép háznak felépíthető melyeknek végében szép beültetett szőlő marad

Ertekezhetni lehet Kandia-utca 9. szám.

Donogán és Somossy

Debrecen, kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye vászon, kész fehérnemű.

Női divatáruk.

Külön szőnyegosztály!

Óriási választék

Nyiregyházán a főtéren a legforgalmasabb helyen kis vasutak állomása mellett,

egy sarok emeletes ház

eladó. 388

Van alatta egy kávéházi helyiség és két bolt helyiség.

Czim a kiadóhivatalban.

70000 drb.

cement tetőcserép

jutányos áron kapható esetleg kisebb mennyiségben is.

Lukács Vilmos és Testvére

Debrecen, 395

Hatvan-utca 5. — Telefon 308. sz.

Ne vegyünk

holmi értéktelen osecsebecsét!

Legalkalmasabb

ajándék hölgyeknek: 3—6

vagy 12 pár izlésesen össze

válogatott glace és svéd kezttyü.

Alkalmi ocaasioár

3 pár elegáns dobozban 4.—frt.

6 pár elegáns dobozban 7.50 frt.

14 pár elegáns dobozban 14.—frt.

SCHÖN SÁNDOR

kezttyü kötszer és orvosi műszeriára 27

Debrecen, Piac-utca 12. (Stencinger-ház.)

Apróhirdetések.

AJÁNLAT.

TOMPA MIHÁLY UTCA 10-dik szám
két új ház a bábaképezde mögött, előnyös feltételek mellett eladó. 1050

KÖLCSÖN fürdőkádak minden formában kaphatók Kiss Ignác bádognál Piac utca 34. szám. 1054

HÁSZNALT butorokat veszen, használt butorokat elad Tibayné Kossuth utca 41. 1061

NAGY Antal kárpitos Debrecen, Arany János utca 38, állandóan raklárton tartok kész diványokat, hencsereket, szőnyeg, szövet bőrvászonnal bevonva, átdolgozásokat jutányosan vállalom. 748

KÁVÉ pörköldé villany erővel a legjobb zamatos kávék, kívánatra a kávé pár perc alatt meglesz pörköelve ingyen. Kávé Király Dégenfeld tér. 796

CSOMÓS nyirágseprük gazdaság és gyárak részére legolcsóbban, udvari vesszőseprüt 10 drb vételnél 12 kr. csirok seprük 10 kr. 1 lt. 6 bor 24 kr. Glück, Péterfia 76. szám. Telefon 43. 621

ELADO házhelyek a Ferenc József uton termő szőlővel és gyümölcsfákkal. Ertekezhetni Széchenyi utca 14. sz. 1012

HÁRISNYAKÓTO IPAR VALLALAT. Harisnyák kötése és fejelése felvállaltatik Benyáts Emilnél Debrecen, Tisza palota. 928

HA nincs pénze és szüksége van, vászon asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi fiu öltönyre vagy tükrör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próba bevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. 927

A LEGDIVATOSABB blousok, alsó szoknyák, kötények, női és férfi fehérneműek, zsebkendők, gallér védők, gyermek berliner kabátok, sapkák, fejkötők, leszállított áron beszerezhetők Márton Gyula divat és rövidáru üzletében Piac-u. 9. Bika szálló mellett. Ujharisnyák kötése és fejelések elfogadtnak. 926

VILÁGHIRŰ Martell Cognac J. & F. Martell egyedüli főraktár Váray József kereskedésében városi új bérház sarkán. 1064

FÖLVAGOTT száraz büfka 1 mm. 1 frt. 20 kr. Darvas Miksa fűszerüzletében Teleki utca. Telefon 294. 1062

AZ ÁLLAMI mértékhatóság hivatal 850 kg.-os utazó kocsinak 110 napra terjedő körutra való fuvarozására árajánlatot kér. Bővebbet Deák Ferenc utca 17. sz. 1060

Költözéseket fedéres stráf kocsin eszközöl Debreceni Lajos, Csapó utca 86. 1065

MINDKÉTNEMŰ varrásban ügyes varrónő ajánlkozik uri házakhoz, esetleg otthonra is vállal. Nathisz Juliska Széchenyi utca 43. 1066

KÉPZETT varrónő intelligens házakhoz ajánlkozik. Cim a kiadóban. 1067

MONOGRAM himzést elfogadok. Hajnal utca 25. szám. 1068

KERESLET.

EGY jó családból való fiu heutes tanulónak felvétetik Baross utca 11. 1040

OCSKA épület fa és deszka megvételre keresetik. Cim a kiadóban. 896

ELADÁS.

HÁROM szobaberendezés alig használt villanyfelszereléssel eladó, lakás kiadó. Honvéd-u. 26. szám, Pócsi. 1055

ELADO huszezer gyökeres Ezerjő szőlővessző. Ezre 40 korona. Téglás, Hajdum. Ablonczy László, ref. lelkész. 1033

EGY használt jó karban levő egy ló erejű önműködő meleg légmotoros szivattyu jutányos áron eladó, Máthéi János Péterfia utca. 1016

ELADO méhes, 8 erős család és 40 családra való kaptár, teljes felszereléssel örök áron eladó. Özv. Péter Károlyné. Hajduböszörmény Nap utca 399. 962

Elköltözés miatt jutányos áron eladó 4 angol fotel, egy kanapé moket bársonnyal bevonva. Megtekinthető Dombs utca 10. Utcai lakásban naponta 10-12 óra közt. 1063

Szőlőtelep 4 hold, szép fekvésű, idejében elfedett. fajszerűvel beültetett, lakó és uri, vincellér házzal ellátva, Árpád-tér mellett, fél órányira a Hadház állomástól örök áron eladó. Özv. Péter Károlyné Hajdu-Böszörmény Nap utca 399. 961

Feltétlenül biztos és szagtalan eljárás!!

Lakásoknak és butoroknak
poloskától és molytól

tisztítását saját találmányu, szabadalmazott gőzgépével és szerével **felelőség mellett,** minden rongálás nélkül elvállal

Varga Gábor

volt posta- és távirada-szolga.

Piac utca 26. sz.

372 keresztépület.

Feltétlenül biztos és szagtalan eljárás!!

Kínél rendeztessünk be lakásainkba

villanyvilágítást,

legjobb anyaggal?

FÖLDVÁRI L.

debreceni első elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalatánál

Kossuth-utca 1. szám. — Telefon 168.

Költségvetések díjtalanul.

A bőr ápolása kötelesség az egészség érdekében s erre legalkalmasabb szer a

Mollitergin,

mely megőrzi a bőr (az arc- és kéz bőrnek) puhaságát, hamvaságát, rózsaszínben játszó fényességét. Megszünteti a kényrűsösgét. Az eldurvult, kirepedezett és szelkényű arcot vagy kezét, a leggyorsabb idő alatt fehérré s puhává teszi! Powder alá is igen ajánlatos!

Készítse gyors és biztos! Egy üveg Nint bőrápoló szer páratlan **MOLLITERGIN** Teljesen fehéretes és ártalmatlan! Ára 1 kor.

Készítő helye s főraktára

Mihalovits Jenő gyógyszerháza a „Kigyó“-hoz **DEBRECENBEN,**

Főpiac 31. sz. alatt, a Városházzal szemben.

Ha jó kávé akar inni
Mi valóban élvezet
Kávé Király kávéi.
Ilyet mindig készíthet.

Kávé Király Dégenfeld-tér.

LÁSZLÓ ZSIGMOND
ÁLLATORVOSI

RENDELŐ-IRODÁJA

nagy és kis állatok részére Csapó-u. 30.
Telefon 558 sz.

Kazár Jenő

üveg, porcellán, lámpa és kőedény raktára,
Debrecen, Hatvan-u. 4.

A mai kor igényeinek megfelelő áruimat rendkívül olcsó árakban ajánlom, ugymint kávé, teás mocca, ebédlő- és mozdókészletek, sörös, boros, vizes és likőr készletek. Majolika és üveg befőztes-készleteket. Függő- és asztalilámpákat. Kávéházi és vendéglői edények és poharakat. Diófa tükrök, képkeretezéseket és épület üvegezést igen olcsó árakban készítek. Jö-minőségű gázharisnya 40 fill. **Tanuló felvételtk.]** 349

MEGÉRKEZETT

egy vagon bikszádi

és

egy vagon salvator

forrásviz,

idei friss töltésben s kapható:

Csanak József

fűszer-, csemege-, bor-, és ásványviz
kereskedésében.